

ligt og knapt som muligt. I Tiden omkring 1814 var det ikke som nu, at man havde en Række Privatseminarier. Da var det for Staten en Hovedopgave at oprette et tilstrækkeligt Antal Statsseminarier, saa at Staten blev sikker paa at faa de nødvendige Lærerkræfter. Men hvad er der blevet af de Seminarier? De bleve nedlagte, det ene efter det andet. Jeg kan saaledes nævne Seminarierne i Brøndbyvester, paa Bornholm, i Vesterborg paa Lolland, ved Brahetrolleborg paa Fyn og det paa Samsø. Det ene efter det andet fik man nedlagt, saaledes at det blev en privat Sag at faa Lærerne uddannede. Det er det, vi ogsaa ere inde paa nu i vore Dage, i 1908, at det er en privat Sag, hvorledes Lærerne ville faa deres Uddannelse. Vi have nu kun 4 Statsseminarier, men 14 private, som støttes meget smaat og karrigt af Staten. Heller ikke paa dette Omraade ere altsaa de Tanker, som ere nedlagte i Skoleloven af 1814, førte ud i Livet.

Jeg har nævnt alt dette for at vise, hvorledes endog de smaa Fordringer, som være stillede i den gamle Lov af 1814, endnu paa mange vigtige Punkter ikke ere førte ud i Livet. Jeg tror, at det er det bedste Bevis for, at der virkelig er Trang i det danske Folk til at faa en Revision af de Love, der vedrøre vor Folkeskole. Hvis man vil spørge, hvilke Samfundsklasser der har størst Krav paa en Reform af vor Folkeskole, maa Svaret ubetinget blive, at det er Smaafolk, fattige Folk. For de allerfleste Folk her i vort Land er det jo saaledes, at Folkeskolen er det eneste Middel, de have til deres Børns Undervisning. Saaledes er det jo ikke med de rige. De rige kunne sagtens klare sig. De kunne skaffe deres Børn den bedste private Undervisning, og Staten ofrer jo til Overdaadighed paa at støtte de Skoler, Overklassen sender sine Børn hen til. Jeg skal f. Eks. nævne, at til Støtte af Statens 12 Almenskoler, hvor særlig Overklassens Børn gaa, giver Staten et Beløb, der naar op til 324 Kr. pr. Barn, medens et Barn i Folkeskolen i Øjeblikket faar en Støtte af en halv Snes Kroner fra Statens Side. Vi have saaledes fra Lovgivningsmagtens Side gjort alt for at støtte de velstillede Klassers Børn, medens vi endnu vente paa en Reform af vor Folkeskole.

Det vil ikke være mig muligt her nærmere at komme ind paa alle de Punkter, der findes i Forslaget om en Kommission, og det, som denne skulde have at beskæftige sig med. Jeg har nævnt de

enkelte Punkter, det er ikke mindre end 9. Hvert enkelt af dem vilde være tilstrækkeligt til Emne for et udførligt Foredrag. Idet jeg nu med disse Udtalelser har ment at godtgøre, at der virkelig er Trang til en Reform af Folkeskolen, bliver det nødvendigt for mig at sige, hvorledes jeg kunde tænke mig denne Kommission sammensat. Jeg har tænkt mig, at den skulde bestaa af 15 Medlemmer. Idet nu Forslaget er kommet frem paa ekstraordinær Maade, bliver det jo Ministerens Sag at vælge disse 15 Medlemmer. Jeg havde helst set dem blive valgte ud af Folketingets Midte, saaledes at alle Partier bleve repræsenterede i Forhold til deres Antal. Paa den Maade vilde man faa en fyldig Repræsentation af de forskellige Anskuelse, der ere raadende her i Salen vedrørende Folkeskolen. Jeg vil ogsaa anset det for heldigt, om Kommissionen selv valgte sin Formand, og om den fik Ret til at tilkalde sagkyndig Hjælp, altsaa Mænd, hvis Raad, Ønsker og Anskuelse Kommissionen kunde ønske at kende. En saadan Kommission vilde have alle Betingelser for snart at kunne fremsætte et Forslag om en Folkeskolereform.

Der har i Tidernes Løb været gjort ikke saa ganske faa Forsøg paa at gennemføre en ny Skolelov. Jeg kan nævne de Forslag, der ere fremsatte af Hall, af Monrad, af Fischer og af afdøde Berg. Medens det har vist sig, at disse Forslag aldrig have kunnet komme igennem begge Rigsdagens Ting, tror jeg, at i Øjeblikket er Tiden inde til at gennemføre en saadan Reform. Da nu den højtærede Minister ikke hidtil har villet fremsætte Forslag derom, er det fuldt berettiget, mener jeg, at et saadant kommer frem fra anden Side.

Jeg skal hermed paa det bedste anbefale de af os stillede Forslag.

Formanden: Ordføreren har Ordet for en kort Bemærkning.

Ordføreren (Jensen-Sønderup): Jeg glemte, da jeg havde Ordet for at omtale Ændringsforslagene, at gøre en Bemærkning, som jeg paa Finansudvalgets Vegne skulde gøre. Jeg gør den herved. Den Bemærkning angaar Lønningerne for Biblioteksassistenterne ved Biblioteket i Aarhus. Der var paa Finanslovsforslaget foreslaaet dels en Forhøjelse af nogle tidligere ansatte Assistenters Løn og dels Lønning til et Par ny, der skulde antages. Da der som bekendt endnu ikke er nogen Lønningslov for Biblioteket i Aarhus, fast-